

Оповідання Ол. Коржа.

... Чому ніхто не сказав бідній Антонині про те, що її діти за все життя ні-разу не назвуть її мамою? Не скажуть ні єдиного слова—худого, доброго—чому? І хіба вона їм не мати, своїм дітям, заплакана, нещасна, бідна Антонина!

І хіба вона не мріяла дівчиною про те, щоб швидче стати матір'ю, щоб потім у тяжкі хвилини милуватись своєю дитиною? І дитина буде—дівчинка, хлопчик? Голубі оченята, чи чорні? Носик кирпатий, рівенький? І мріяла... Ах як вона солодко мріяла дівчиною. Чи скотину пасе у полі, в'яже снопи, вибирає коноплю, чи довгими осінніми вечорами сидить за прядкою—все одні і ті ж думи. Пекучі таємні думи про далеке-близьке майбутнє. І вчувалися їй дзвони років, то святково-урочисті, чисті, як ясний безхмарний день, то сумні, похоронні, як хуга зимава... Тоді її серце стискалось, хлипало мов дитя, і—родилась пісня. Пісня ніжна і тиха, і зовсім вона коротка, але зрозуміла, проста, і повна жури: прекрасної.

Невже в світі я
Нещаслива?
Насміється в край
Надінною жисть?...

Цю пісню напевне вона склала сама.

Й співала.

Колись. Дівчиною. І було лекше...

Поля, звичайно, не пригадують цієї пісні. Та і піль тих немає. Бо ті поля—це колишне високе жито по обох боках дороги, густі проса й позолота білими хустками—гречка в сторонці... Все це давно вже покосжене й звезене у далекі клуні. Житню соломі попалили в грубках узімку, просяною і гречаною—годували скотину—нічого не лишилося з піль тих... Земля хіба?—Землі діла мало. Вона лиш одне своє знає—непорушний у віках абсолют: родити. І родить вона, і нічого не знає, вічно мовчить і—пісня якоїсь молоді дівчини—їй все одно що й непісня...

Вийшла заміж Антонина.

її сватати багатій з хутора. І власний вітряк він мав, і землі багато, і сад і колодязь в дворі і ще багато всього, дуже гарного і потрібного в господарстві.

Радили всі Антонині:

— Іди. Щастя тобі попадається.

Але Антонина не слухала нікого.—Жила своїм розумом—не пішла. І лишивсь багатій ні причому, зі своїм вітряком і глибокою тугою в серці, мов той колодязь, що у нього в дворі...

Мати багатого парубка казала після Антонині:

— Що ж ти голубко цураєшся моєї дитини?

Антонина плакала і не могла нічого сказати. Вона знала, що ця жінщина була б хорошою, доброю свекрухою, поважала б її, Антонину і ніколи б не накладала на неї важкої роботи...

Обидві плакали.

І розгадували мислі одна у другої, без слів, а на прощанні Антонина казала:

— Не гнівайтесь
тютю... я...

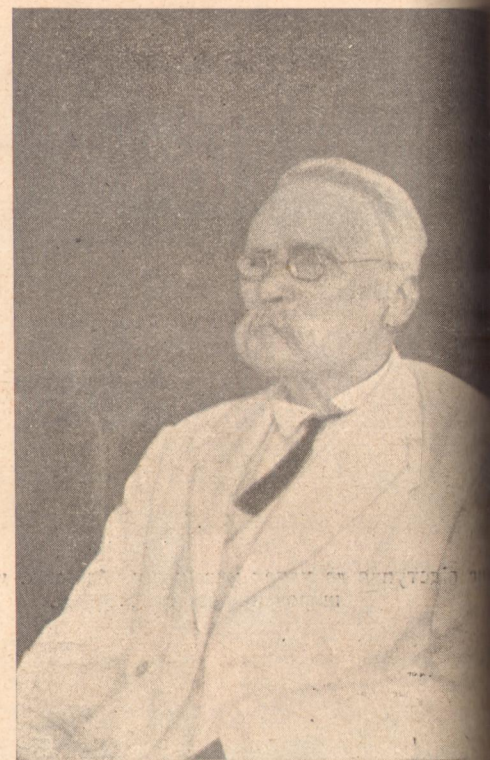
І було зрозуміло.

* * *

Родила Антонина свою першу дитину під копами.

Про це повість дуже коротка: підоспіли жнива. Посуха. Зерно сиплеться.

Чекати—злочинство. Та й Антонині до родива здавалось ще декілька днів. Вийшла вона в поле з Семеном, своїм чоловіком, але зараз же на полі дорозі почула... Ось зараз. Робити нічого. Звернув Семен під першу найближчі копи. Там і родила Антонина без нічийої допомоги синього хлопчика... Та тільки вже якось тихо було його народження. Зовсім тихо. Не клепали поблизу навіть кос косарі. І кінь не фаркав. Немов і копами робилось якесь злочинство, чи кара—усе причаїлось і хотіло зберегти це в тайні.

Академик Д. Г. ЯВОРНИЦЬКИЙ.

Славний український вчений історик-етнограф, відомий дослідник Запорізької Січі, його починам утворено Катеринославський краєвий музей, де заходами Д. Г. Яворницького зібрано багато цінного матеріалу з минулого Запоріжжя. Тепер минуло 70 років з дня народження вченого. Цей ювілей було урочисто відзначено науковими та громадськими організаціями України.

прядкою—все одні і ті ж думи. Пекучі таємні думи про далеке-близьке майбутнє. І вчувалися їй дзвони років, то святково-урочисті, чисті, як ясний безхмарний день, то сумні, похоронні, як хуга зимова... Тоді їй серце стискалось, хлипало мов дитя, і—родилась пісня. Пісня ніжна і тиха, і зовсім вона коротка, але зрозуміла, проста, і повна жури: прекрасної.

Невже в світі я
Нещаслива?
Насміється в край
Надімною жисть?..

Цю пісню напевне вона склала сама.

І співала.

Колись. Дівчиною. І було лекше...

Поля, звичайно, не пригадують цієї пісні. Та і піль тих немає. Бо ті поля:—це колишне високе жито по обох боках дороги, густі проса й позолота білими хустками—гречка в сторонці... Все це давно вже покошене і звезене у далекі клуні. Житню солому попалили в грубках узимку, просяною і гречаною—годували скотину—нічого не лишилося з піль тих... Земля хіба?—Землі діла мало. Вона лиш одне своє знає—непорушний у віках абсолют: родити. І родить вона, і нічого не знає, вічно мовчить і—пісня якоїсь молоді дівчини—їй все одно що й непісня...

Вийшла заміж Антонина.

Вийшла вона за бідного односельчанина, за такого бідного як і сама і вийшла за нього лише тому, що знала, що таке є любов (а як вона добре знала те—чого багато селянських дівчат не знали), Інадаремне намагавсь

Жінка на громадській роботі: Селянки Поділля т. т. Супрун і Калина, що протягом 5 років активно працюють в КНС та сільраді.

Ооидві плакали.
І розгадували мислі
одна у другій, без слів, а
на прощанні Антонина
казала:

— Не гнівайтесь
тьотю... я...
І було зрозуміло.

* * *

Родила Антонина
свою першу дитину під
копами.

Про це повість дуже
коротка: підспіли жнива.
Посуха. Зерно сиплется.

Чекати—злочинство. Та й Антонині до родива здавалось ще декілька днів.
Вийшла вона в поле з Семеном, своїм чоловіком, але зараз же на
дорозі почула... Ось зараз. Робити нічого. Звернув Семен під піль
найближчі копи. Там і родила Антонина без нічийої допомоги синього
хлопчика... Та тільки вже якось тихо було його народження. Зовсім
тихе. Не клепали поблизу навіть кос косарі. І кінь не фаркав. Немов
копами робилось якесь злочинство, чи кара—усе причаїлось і хотіло
зберегти це в тайні.

І що найдивніше за все, те що і немовлятко мовчало,—ні єдиного
писку, ні єдиного галасу—тільки голубі оченята безтямно, тупим зором
дивились на світ і не могли нічого збагнути. Воно немов би жахнулося
безмежності неба і піль й здивоване застигло в мовчанні...

Мовчанні...

Завернулись додому Семен з Антониною й сином.
Потім Семен сам вийшов у поле й розпочав трудний
свій день.

Хутко по-між сусідськими дітьми розійшлась хвилююча
чутка, що тьотя Антонина привезла з поля «лялю».

Бігали в хату дивитись, розпитували:

— А де вона була тьотю?

— В житі, дітки. На межі в житі—говорила їм Антонина і замотувала в пелюшки немовлятко.

Діти ласкаво дивились йому в обличчя.

— А там мабуть багатько було васильків і якихсь гарних цвіточків—загадала курноса Оленка мріяти.
А потім журно добавила:

— І як її (лялю) ніхто не найшов раніш, або ворона
не з'їла, або косою хто не урізав...?

І хтось зітхнув:

— Таку малюсеньку...

Питали:

— А ляля плакала, коли ви на неї наткнулись?

— Ні не плакала. Їй мабуть було хороше між піль
точків...

— ... А як назвете її, тьотю?

— Васильочком дітки. Адже ж вона з поля, з васильків, ну й назвем її так...

І довго, довго базікали діти.

Антонина залюбки їх слухала й давала на всі запитання відповідь.

Глупі-милі діти...

* * *

— Ам, ам, з'їм тебе, гаааа!—гралась молода мати
зі своїм немовлятком, кусаючи злегка зубами малюсеньку
ручку.

Васильочок дивився, мовчав і може про себе думав:

Ромен Ролан,

відомий французький письменник. До 60-ти річного ювілею з дня народження.

— Ну і що ж? — їж, все рівно мовчати буду...

Потім — були дні.

А за днями — таке зрозуміле для Антонини й для всіх те, що хлоп'ятко німе й глухе.

Запахом пекучого болю від розквітлого жажу наповнилось серце матері.

З цього і почалось те велике, безпорадне, німе горе, що у нього Антонина упала мов у глибоке провалля.

* * *

Хлопчик ріс бездоганно, як і треба рости польовій людині. В його тіло

влило під копами міць жнив, а на обличчя поклато тонку гречану пшаву. Очі були споріднені з небом, а русьві кучері лежали на його плечах, неначе покоси, тільки-но скошеного полевого жита.

Хутко вибрався Васильок у підпарубка. Між своїми перевесниками він був що-найбідовішим і що-найсильнішим. Всі дбали про те, як би йому вийти і боялись на випадок бійки. А діти молодшого віку — ті уникали його. Своім постійним мовчанням він наганяв на них жах і вони тремтіли.

Хтось було каже з плачем своїй мамі:

Я пішла б (чи пішов) отуди, та боюсь — Васильок перестріне...

Матерям це було у пригоді. Коли виявляється в когось з дітей, хоч найменший, непослух — треба було тільки їм на погрозу згадати німого, і зараз, в ту мить, за непослухом прийде покора...

Васильок був із себе вродливий. Проте, для братви, що молодча, він був тим, що на ниві просяній, чи то на горі — для сірих горобчиків. Він й не зовсім це вірно: горобці часто-густо без жодного остраху, з надіяльством паливод сідають на голову невсипущому сторожу й подзвонять йому своїми гострими дзюбками у ганчірний, драаний лоб...

Люде родяться, люде старіють, а роки — тільки проходять...

І Григор уже став чималим.

І йому не було чого робити і лишалося на долю те, що і старшому братові: літом пасти худобу, а взимку рубати дрова і вивозити гній у поле.

Правда, крім цього він зумів і ще де що робити.

Так, наприклад це ж він — був робив всім дітям селянським клітки для пташок. І хто як не він, Григор, наділяв на селі всіх брилями? пасучи худобу серед житніх і пшенишних ланів він багато — багато сплітав їх і вони на розхват забирались.

Що до цих вже штук він був-таки майстер.

І не те, щоб на тому якийсь зарібок мав, а так: на тютюн вистачало...

Дні такі маленькі.

Кожний день було можна накрити брилем, чи заперти в найменшу клітку.

А потім якось раптом сталося: дні стали великими, неосяжними, як поле, як сон і голубими на колір. Це помітили разом і Васильок і Григор.

Братам дні робилися болізно-довгими. Це може тому, що до них прийшла любов? Польова, Чабанська... так. І коли вже шукати справжньої причини зміни днів, то це без сумніву буде вона — любов. Любов була в образі дівчини Олити цю дівчину полюбили рівно тихою, німою любов'ю, як Васильок так і Григор. Пастух і підпасок.

Олиту брати бачили що дня. Ранком й увечері. Коли вона вигонила на вигін до череди свою полову корову і заганяла її з пасовиська.

Усміхалась. Без поняття складала пальці немов говорила про щось з німими.

Олита.

Звичайно, вона не знала, що вони її люблять і продовжували ще більш жартувати, розмахуючи на всі маніри руками.

І був:

Захований сум у серцях братів...

Але що робити? Який буде вихід найкращий?

Сидіти у полі біля череди й дивитись як тянуться нестерпимо — болізно довгі дні?

Ні, аж це неможливе.

І Григор, як помолодший, і запальніший — він не захотів цього. Він рішив що краще буде — зійти, і — зійшов. Назустріч дням.

Лишився сам Васильок — з полем, чередою і тихою, німою, безнадійною любов'ю...

* * *

Три роки не було Григора.

А на четвертий: —

— Була осінь.

Боязкі заморозки ступали по землі сріблястим кроком. Це посланці далекої зими — приходили ранками і зникали кудись опівдні. Сонце забачивши гнєло їх геть і вони повертались назад, до зими, напевно з такою вістю: позиція сонця не зручна. Треба чекати. Ще люде копають картоплю, буряк. Ще не досить зів'яла трава в полі, і німий Васильок, все також пасе череду, розкладаючи інколи ранками вогнища...

Тільки-но одного ранку розіклав Васильок вогника, щоб погрітись, як де-не-взімись на очах виріс Григор.

Він ішов дорогою, забачив здалека череду і дим — взяв

Зв'язок ВУФКУ з Заходом.

Ромен Ролан,

французський письменник. До 60-ти річного ювілею з дня народження.

Хлопчик
ріс бездоган-
но, як і треба
рости польо-
вій людині.
В його тіло

входило під копами міць жнив, а на обличчя поклато тонку гречану пшаву. Очі були споріднені з небом, а руські кучері лежали на його плечах, неначе покоси, тільки-но скошеного полевого жита.

Хутко вибрався Васильок у підпарубка. Між своїми перевесниками був що-найбідовішим і що-найсильнішим. Всі дбали про те, як би йому допомогти і боялись на випадок білки. А діти молодчого віку — ті уникали його. Своім постійним мовчанням він наганяв на них жах і вони тремтіли.

Хтось було каже з плачем своїй мамі:

Я пішла б (чи пішов) отуди, та боюсь — Васильок перестріне...

Матерям це було у пригоді. Коли виявляється в когось з дітей, хоч найменший, непослух — треба було тільки їм на погрозу згадати німого, як зараз, в ту мить, за непослухом прийде покора...

Васильок був із себе вродливий. Проте, для братви, що молодча, він був тим, що на ниві просяній, чи то на городі — для сірих горобчиків. Завжди й не зовсім це вірно: горобці часто-густо без жодного страху, з невдоволенням паливод сідають на голову невсипущому сторожу й подзюблюють йому своїми гострими дзюбиками у ганчірний, драгий лоб...

Пасе Васильок череду.

Бо що йому було робити інше, як не пасти череду. Про це думав не раз його батько. З ранку до вечора пасе Васильок, день-крізь-день, із року в рік... Що там він говорить німий з німою чередою — нікому невідомо.

І літку — у полі, біля череди, а прийде зима — Васильок з батьком — у полі, або по людях поденно: викидає з хлівів кізяки і стелить худобі солому на ніч.

Вже дорослим він став. А пестливе ім'я — Васильок так і лишилось за ним, про те, як його називають люди, і чи має він взагалі яке небудь ім'я — було абсолютно байдуже для нього.

* * *

Десять літ у Антонини не було дітей.

Це після Василька.

Запах розквітлого жаху убивав запліднення в череві.

А на одинадцятому році Васильок побачив братика.

Побачив і усміхнувся.

Цей був чорнявий, але гірший на вроду.

Але і цей, як Васильок прийшов у світ з тайною: —

Нікому ніколи не промовить ні єдиного слова й не хотіти нічого чути...

Антонину остаточно добило горе.

Відділсь таке нещастя, і чим вона винна?

І що, коли ми нагадаєм про її сльози? Що, коли ми вкупі з нею почнемо плакати?

А полегкість все одно не прийде, а полегкість все одно не прийде...

Може воно й справді немає потреби про них говорити. Особливо тоді, коли горе безпомічне, коли безпорадне становище. Притім, їх такого багато у світі — сліз, і у кожного з нас є своє, хоч маленьке горе...

Чорнявого назвали Григором.

Цей був темним дном тієї повнослізної прірви, куди ніби камінь звалився його бідна мати.

Надаремне вона сподівалась, що найде утіху у другій своїй дитині...

* * *

А роки закручували і закручували свої весінні зелені кучері, умивали дощами, міняли свою сніготкану білизну, завжди молоді, як він раніш і тепер — вічні мандрівники...

І мимо людей вони.

Прекрасні в своїм стуканні, до всього байдужі, приходили з туманно-німою далі і знов пропадали, не скаавши нічого нікому.

Але що робити? Який буде вихід найкращий? Сидіти у полі біля череди й дивитись як тянуться нестерпимо-болізки довгі дні?

Ні, аж це неможливе.

І Григор, як помолодший, і запальніший — він не захотів цього. Він рішив що закріще буде — зійти, і — зійшов. Назустріч дням.

Лишився сам Васильок — з полем, чередою і тихою, німою, безнадійною любов'ю...

* * *

Три роки не було Григора.

А на четвертий: —

— Була осінь.

Боязкі заморозки ступали по землі сріблястим кроком. Це посланці далекої зими — приходили ранками і зникали кудись опівдні. Сонце забавивши гнало їх геть і вони повертались назад, до зими, напевно з такою вістю: позиція сонця не зручна. Треба чекати. Ще люди копають картоплю, буряк. Ще не досить зів'яла трава в полі, і німий Васильок, все також пасе череду, розкладаючи інколи ранками вогнища...

Тільки-но одного ранку розіклав Васильок вогника, щоб погрітись, як де-не-взьмись на очах виріс Григор.

Він ішов дорогою, забачив здаля череду і дим — взяв і звернув. Довго брати метали пальцями, усміхались, замислювались. Далі Васильок побіг до одної ниви, де на днях вибрав хтось картоплі. Хвилин через десять він повернувся з повними карманами, начиненими картоплями, що їх щедро залишив на ниві хазяїн.

Напекли. Смачно поїли. Відпочив Григор. А ввечері з братом і чередою повернувся до дому.

Але, чи зрозуміє мати радість і біль своїх рідних синів? Вони дома метатимуть пальцями, а вона — Антонина, їх мати, буде себе почувати у перехрещуванні мечів їй не зрозуміти їх душ велетериних, так саме як може і їм не збагнути її безпорадного горя.

Вони — два для бідної матері — дві темних німих скелі, і вона — мати між ними — живою, скорботною хвилею...

Зв'язок ВУФКУ з Заходом.

Гермінія Цур Мюлен

німецька письменниця-комуністка, продала цими днями ВУФКУ сценарій «Зоряний прапор», за романом Lawrence H. Desberry «На берегах Гудзона»

Будинок Бобаджана.

„АЛІМ—кримський розбійник”— це для Ермолових і Ханжонкових була б досить екзотична тема для чергового випуску „Золотої серії“.

Алім—завзятий джигіт, але це не джигіт-розбійник, а народний герой—він бореться за права пригноблених—от тема картини, що випускає ВУФКУ.

Аліма любить нарід—кримські татари, його люблять не за силу й зручність, а люблять і шанують, як героя, що підняв своїх селян на боротьбу із слугами царату, на боротьбу з визискувачами татарської бідности руськими й „рідними” поміщиками.

Алім, що бореться за волю революціо-

струвається із Бобаджаном, що приїхав із Саррою Симферополью. Бобаджан пропонує Алімові працювати його. Алім згоджується.

Радісно вітають Аліма селяне. І тільки Алі-Бай, побачивши Аліма, шаліє од злости й жадає, щоб селяни гнали його геть з села. Щільним колом оступивши Аліма, юрба селян у відповідь на це люто грозиться Алі-Баєві.

З шаленою злістю Алі-Бай кидається з кием на селян. Алім кличе селян до боротьби з гнобителями. З юрби селян виходить гурток парубків і пристає до Аліма.

Будинок Бобаджана.

„АЛІМ—кримський розбійник“—це для Ермолових і Ханжонкових була досить екзотична тема для чергового випуску „Золотої серії“.

Алім—завзятий джигіт, але це не джигіт-розбійник, а народний герой—він бореться за права пригноблених—от тема картини, що випускає ВУФКУ.

Аліма любить нарід—кримські татари, його люблять не за силу й зручність, а люблять і шанують, як героя, що підняв своїх селян на боротьбу із слугами царату, на боротьбу з визискувачами татарської бідности руськими й „рідними“ поміщиками.

Алім—це борець за волю, революціонер свого народу. Революційним рухом серед національних меншостей, надто серед татар, проводили Аліми.

Фільма Алім відрізняється від багатьох однотонних східних фільм будовою сюжету й розвитком сюжету, в такому освітленні вона оригінальна й не шаблонна.

Фільма малює добу до 1905 року. Побут кримських татар, гноблення, протести проти утиску.

Азамата, Алімового батька, за те, що він заступився за селян, над якими знущався багатий Ібрагім Мурза, розгніваний Мурза побив. Побачивши жорстоку розправу з батьком, Алім підпалює Мурзину садибу. Розлютований Мурза наказує вигнати сім'ю Азаматову з села. З цього часу 11-літній Алім запалав ненавистю до своїх поневолювачів.

Минули роки.... Алім виріс, змужнів. Алім працює на гербарні Алі-Бая. На гербарні панує непомірний визиск, гніт, сваволя хазяїна й його прикащиків. Робітника, Алімового сусіда по роботі, який не додивився, що шкура недобре вичинена, хазяїн налаяв; за це майстер б'є робітника, робітник впав у яму, де гаситься вапно, і попик собі лице. Обурений майстровим вчинком, Алім кидає в яму майстра і витягає звідти робітника.

За цей вчинок Алі-Бай посилає Аліма на село на польову роботу.

Злидні, гніт і така сама сваволя панують і на селі. Селянам, що роблять в Алі-Бая, видають тільки половину заробленого. Обурені цим селяне посилають Аліма до Алі-Бая. Алі-Бая нема дома—він на бенкеті в Ібрагіма Мурзи.

Алім іде до Мурзи. На цій вечірці він стрівається з Ібрагімом Мурзою, вони пізнають один одного. Ібрагім Мурза нагадує Алімові про те, що спіткало його батька, і сулить Алімові те саме.

Алім обіщає помститися йому за батька. Ібрагім Мурза обурений зухвальством Аліма, кинувся на його і вдарив батою у лице. Алім, як несамовитий, кидається на Мурзу, вириває в нього батога й починає бити Мурзу.

Сарра, Бобаджанова дочка, що була на цій вечірці, заінтересувалася Алімом.

Аліма за те, що побив Ібрагіма Мурзу, суд присудив у тюрму на 6 місяців. В тюремній камері Алім зустрічається з селянським революціонером Петровським. Від нього він знає, що не тільки татарських, а й руських селян так само гноблять їхні поміщики. Одсидівши призначені 6 місяців, Алім виходить з тюрми й

Татарські селяне на роботі в Алі-Бая. Праворуч — Ібрагім Мурза.

Сара — дочка Бобалжана.

що обіцяв,—помститися за батька, помститися Ібрагімові Мурзі. Вночі прокрадається він у дім Мурзин.

Змішався Мурза від такого несподіваного гостя. Обеззброївши й звязавши Ібрагіма, Алім бере собі найкращу зброю, коня й скаче в ліс. Алім ловить поміщиків, кулаків, відбирає в них гроші й роздає вбогим.

Справник, який намагається вловити Аліма, приїхав на село й наказує приставити Аліма живого, чи мертвого, в противному разі загрожує штрафом у 500 карб. і нахваляється спалити село. Довідавшись за це, Алім дає селянам 500 карб. заплатити штраф.

Надзвичайно ловкий, Алім несподівано завітав до справника. Обеззброєний справник повертає гроші, що взяв був в селян. Розлютований такою зухвалістю Алімовою, справник рішає впіймати його.

Алім Другий, бандит, якого прогнав від себе Алім, грабує селян, і багато-хто, не знаючи різниці межі цими двома Алімами, вважають Аліма за грабіжника.

Довідавшись про це, Алім ловить Аліма Другого і на очах селян втирає йому вуха, щоб він своїм однаковим ім'ям не неславив його—безвухий Алім різнитиметься від його виглядом.

До справника пристає безвухий Алім і помагає йому ловити Аліма. Алім, втомився боротися самотою, знемігся й зневірився в своїх силах. Проїздячи лісом, Ібрагім Мурза бачить сонного Аліма і вже збирається вбити його, але в цей час Сарра, взнавши, де Алім, поспішає до нього.

Побачивши, що Мурза цілиться в Аліма, вона стріляє і вбиває Мурзу. Та тут нагоджується справник, і в нерівній боротьбі Аліма ранено. Знесиленого, що сходить кров'ю, Аліма спіймано.

Настав день суду. Свідки—селяне говорять, що Алім помогав убогим і нічого злого вони від його не зазнали.

Палкими оплесками вітає публіка останнє слово Аліма.

Суд оголосить вирок завтра, при зачинених дверях.

Цей ночі Сарра, давши хабара, пробігається в тюрму й помагає Алімові втекти. Втеча невдачна—вартівий, помітивши їх, стріляє й ранить на смерть Сарру. Сарра вмирає в очах Аліма. Збентежена варта стріляє навздогін Аліміві. Тяжко поранений грядом куль, втративши рівновагу, він падає в ріку. Бурхливий потік несе тіло Алімове.

Легенди, що ще не замовкли в Криму, татарський журналіст-письменник Імчі-Омер поклав в основу сценарія цієї фільми.

Щоб запобігти долі, яка мусить спіткати картину, що невірно відбиває історичне минуле, побут і звичай східних народностей, керувати художньою, історичною й етнографічною частиною постановки запрохано тов. Боданінського.

Кримський музей дуже радо згодився помогти постановці, давши для тимчасового користування кіно-фабриці багато історичних меблів, килимів, посуду й т. і.

Сценарій розглянув Кримнаркомос і рекомендував його до постановки, як правдиво історично витриманий.

Сара — дочка Бобаджана. В овалі — Алім — ватажок партизанський гонить Аліма — розбійника. Перестрілка справника з Алімом.

Селяне обурені на Алі-Бая й його приващиків. Вони вбивають управителя Алі-Бая. Алі-Бай спішно шле листа до губернатора й просить пожити. Алім рішає покінчити з Алі-Баем.

Дізнавшись про намір Аліма, Сара боїться його не ходити до Алі-Бая, бо йому загрожує небезпека — Алі-Бай оточений озброєними людьми.

В сутичці з Алі-Баєвою сторожею Алім ранений в руку. Алі-Бай вбитий. Дізнавшись, що прийшли козаки, Алім разом з повстанцями йде в ліс. В його загоні бандит-грабіжник, що зветься Алімом Другим. Взнавши це, Алім проганяє його.

Прогнаний бандит рішає мститися Алімові. Стрінувшись із козацьким загном, він веде його до табору Алімових повстанців. Козаки оточують Аліма.

Алім знову попадає до Києва до тюрми. Там він знову стрівається з Петровським і разом з ним, за допомогою Київської революційної організації, втікає з тюрми.

Алім знову в Криму. Згадуючи останню розправу справника з селянами, що пішли було за ним, він рішає боротися й терпіти один.

Звістка, що Алім втік з тюрми, блискавкою облітає весь Крим. Алімові треба зброї. Він рішає виконати

тивши їх, стріляє й ранить на смерть Сарру. Сара вмирає в очах Аліма. Збентежена вата стріляє навздогін Алімові. Тяжко поранений грядом куль, втративши рівновагу, він падає в ріку. Бурхливий потік несе тіло Алімове.

Легенди, що ще не замовкли в Криму, татарський журналіст-письменник Імчі-Омер поклав в основу сценарія цієї фільми.

Щоб запобігти долі, яка мусить спіткати картину, що невірно відбиває історичне минуле, побут і звичаї східних народностей, керувати художньою, історичною й етнографічною частиною постановки запрохано тов. Боданінського.

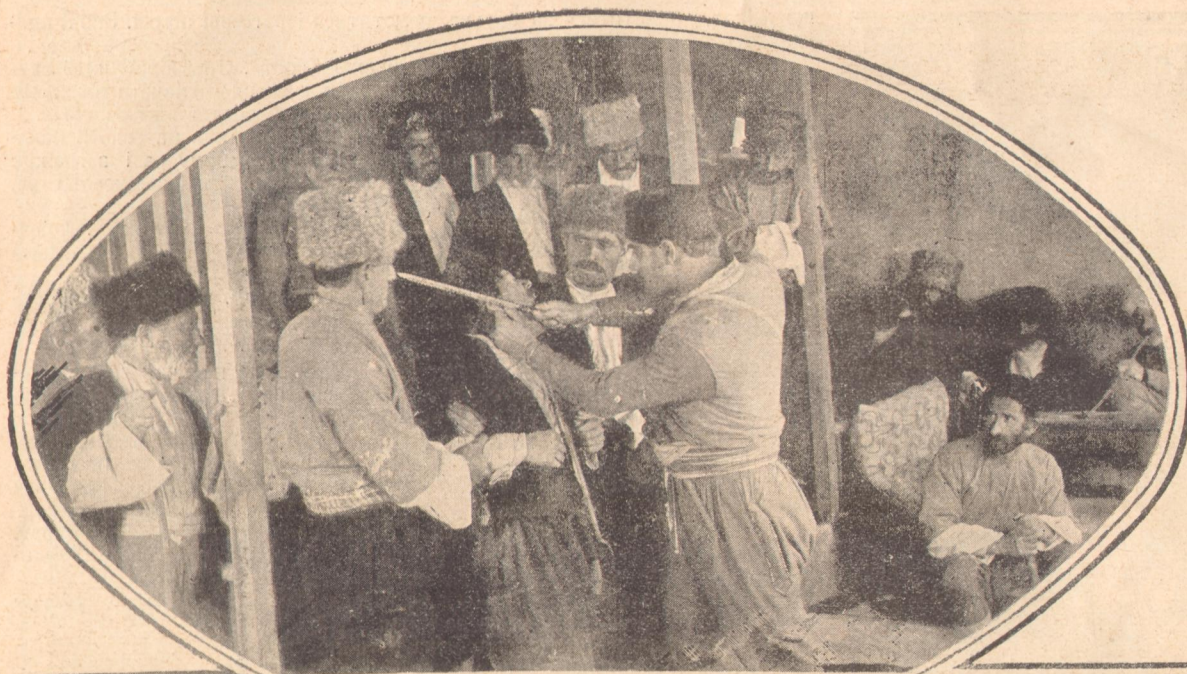
Кримський музей дуже радо згодився допомогти постановці, давши для тимчасового користування кіно-фабриці багато історичних меблів, килимів, посуду й т. и.

Сценарій розглянув Кримнаркомос і рекомендував його до постановки, як правдиво історично витриманий.

Картину ставить режисер Тасик.

Знімає оператор Лемке. Ролі Аліма грає народний артист і танечник Кримської Рес-

публіки—Хайрі, якого не раз вже фото-графовано в татарських кіно-фільмах.

Знімки роблено на Ялтинській кіно-фабриці, в Бахчисараї, на Аю-Дазі, на Чатир-Дазі й в інших місцях Криму.

Крим має свою історію і не тільки історію татарських нападів на Україну, не тільки історію гаремів і кав'ярень, але й справжню, величню історію боротьби за визволення пригноблених.

Картима «Алім» має відбити цю боротьбу.

Зверху: Алім ловить Аліма-розбійника і на очах селян відрізує йому вухо, щоб він не неславив своїм розбійницьким ім'ям—ім'я Аліма-ватажка партизанського.

Нижче: Надзвичайно ловкий Алім несподівано завітав до справника. Обзброєний справник повертає гроші, які взяв був в селян.

В Симферопольській в'язниці Алім зустрічається з революціонером Петровським.

Його розмови ще більш запалюють Аліма почуттям помсти до гнобителів татарських селян.

Алім на суді палко обвинувачує експлуататорів.

сподівано завітав до справника. Обзброєний справник повертає гроші, взяв був в селян.

В Симферопольській в'язниці зустрічається з революціонером Петруським.

Його розмови ще більш запалили Аліма почуттям помсти до гнобитих татарських селян.

Алім на суді палко обвинувачує експлуататорів.

ХУДОЖНИК

Рудольф Шліхтер

Картини Рудольфа Шліхтера серед німецьких робітників відоміші, ніж його ім'я.

На плакатах, в робітничих газетах гнівними запитаннями стають вони перед пролетаріатом, що на вулиці вчиться науки революційної свідомості. І як ніхто не цікавиться автрами народніх пісень, що стають справжньою творчістю маси, так ніхто не цікавиться й питанням, чиєму пензлеві належать малюнки-гасла, що картають гнилизну сучасних владарів.

Рудольф Шліхтер один із тих, хто з пролетаріатом іде проти пануючої класи і малюнками своїми кидає йому межі очі всю ненависть та призирство пригноблених.

Рудольф Шліхтер — портретист. Але не той портретист, що малює портрети для прикраси прийомних своїх замовників. Ні, його портрети це портрети — характеристики. Шліхтер у своїх картинах — портретах нещадно виявляє перед глядачами всі найменші таємниці душі буржуа, для нього ясна психологія ситих потилиць, м'ясистих лап рабовласників, нафарбованих уст та похотливих персів їхніх жінок, усіх тих, хто виріс в атмосфері безсоромного грабіжа та насильства.

капіталістичної машини люде. Мати, що за-для заробітку кількох копійок кидає дитину на призволяще, а дитина росте, як звір, дитина, що її вище буржуазне коло обзиває потім „кретином“.

Ось „Гамбург“ — барикади і труп борця за право бути людиною, труп переможеного — сьогодні, переможця — завтра.

Картини Шліхтера вічні. Зараз вони заклик, а для визволених поколінь лишаться назавжди безсторонніми свідками героїчної боротьби пролетаріату.

* * *

В невеличкій редакції сатиричного журналу компартії завжди можна побачити Рудольфа Шліхтера. Цьому журналові Шліхтер віддає свій великий талант і енергію.

Навколо журналу об'єдналася вся та невелика група художників, що, не вважаючи на німецьку реакцію, продовжує працювати в компартії і своїми художніми роботами бичує сучасну буржуазію.

Разом з Шліхтером там беруть участь: Гросс, Отто Дікс і бельгієць Мазреель: з письменників — Еріх Мюсам. Таке блискуче сполучення талантів робить з журналу могутнє знаряддя пропаганди, популярне і в широких колах позапартійних німецьких робітників.

Роботи Шліхтера та Гросса мають не тільки величезне агітаційне значіння, а й велику художню цінність. Обидва вони шукали виходу з замкнутого кола естетського мистецтва, разом пройшли через дадаїзм й експресіонізм, щоб прийти до мистецтва, цілком підкореного класовим інтересам німецького робітника. І саме це надає їхнім роботам художньої сили й повноти.

На тлі сучасного підупаду німецьк. мистецтва вони виділяються яскравою плямою і продовжують ту традицію соціальних художників, викрилателів і революціонерів в німецькому мистецтві

Але, нарівні з розпухлими від ситості підприємцями, він малює і нещасних жертв цієї атмосфери отрути та вбивств, проституцію, кубла роспусти, зневажання почуття й тіла тих, хто в очах буржуа є не люде, а товар.

Ось „Сім'я пролетаря“ — спотворені колесом

Рудольф Шліхтер

Підприємець

висті та призерство пригноблених.

Рудольф Шліхтер — портретист. Але не той портретист, що малює портрети для прикраси прийомних своїх замовників. Ні, його портрети це портрети — характеристики. Шліхтер у своїх картинах - портретах нещадно виявляє перед глядачами всі найменші таємниці душі буржуа, для нього ясна психологія ситих потилиць, м'ясистих лап рабовласників, нафарбованих уст та похотливих персів їхніх жінок, усіх тих, хто виріс в атмосфері безсоромного грабіжа та насильства.

„Класове лице“, „Підприємець“, — хіба це не правдиві портрети?

мазреель: з письменників — Еріх Мюсам. Таке блискуче сполучення талантів робить з журналу могутнє знаряддя пропаганди, популярне і в широких колах позапартійних німецьких робітників.

Роботи Шліхтера та Гросса мають не тільки величезне агітаційне значіння, а й велику художню цінність. Обидва вони шукали виходу з замкнутого кола естетського мистецтва, разом пройшли через дадаїзм й експресіонізм, щоб прийти до мистецтва, цілком підкореного класовим інтересам німецького робітника. І саме це надає їхнім роботам художньої сили й повноти.

На тлі сучасного підпаду німецьк. мистецтва вони виділяються яскравою плямою і продовжують ту традицію соціальних художників, викрикателів і революціонерів в німецькому мистецтві, що її почали т.т. Кольвіц і Вілле. Але молоде покоління рішучіше і звільнилося від соціал-демо-

На мітингу.

Мати.

Вулиця.

кратичних ілюзій старого покоління, а Шліхтер гостро й нещадно картає сучасне капіталістичне суспільство. Його малюнки своїм значінням, як документи, що характеризують епоху, своїм сатиричним піднесеним тоном, — можна зрівняти тільки з роботами Дом'є.

Шліхтер дає малюнок гострий і простий, в якому реалізм сполучено з виразністю, що лишилася від експресіонізму.

Шліхтер цікавий також, як ілюстратор, і деякі книжки його звернули на себе серйозну увагу німецьких художніх кол.

Він гостро і влучно схоплює дух книги особливості побуту і одягу різних країн та народів. Його ілюстрації до Брет-Гарта і О. Генрі стали класичними. Шліхтер сам оповідає, що почав свою художню діяльність з ілюстрації до романів з пригодами. Останнім роком Шліхтер дав ілюстрації до роману з руської революції „Ніжин Сибіряк“ і до „Острову скарбів“ Стивенсона.

По весні цього року Шліхтер збирається зробити подорож по Радянському Союзові. Треба сподіватись, що наслідком цієї подорожі буде альбом художніх нарисів з життя й побуту нашого Союзу.

в ескімосів

Лов наваги

ПО ВСЬОМУ побережжю північної Америки розташувалось типічне плем'я — ескімоси, або як вони себе називають просто: люд.

Головним джерелом існування ескімосів являється море.

Рослинність там дуже бідна. За винятком моху, різних корнів та ягід — більш ніщо не росте. І ці рослинні продукти є тільки приправою до їхньої головної страви — м'яса.

Улюблене м'ясо — оленя.

На морі вони полюють на тюленів, моржів і в великій кількості ловлять рибу, ріжного роду.

Тюлень задовольняє всім потребам ескімоса. Так, ескімос, oprіч того, що вживає м'ясо його на харч — ще шие одіж із шкури, жиром світить, а кістки йдуть на різні вироби.

Одіж, як у чоловіків, так і в жінок майже та сама: широкі міхові штани, які зав'язуються внизу, щоб вода не

Шкури білих лисиць

кому" значіння газети. Йому здавалося чудом, що країна білої людини така велика та, через це неможливо в усякий час дня підслухати сусіднього намету і взнати новини, що вас стосують. „Палкий“ здивувався:

— Після твоїх оповідань у мене утворилось таке вражіння що ви, мабуть, у цій країні так самісінько глотаєте ці говорючі камені (він хотів сказати літери), як ми м'ясо північних оленів.

Я вже заздалегідь склав собі запитання, що їх хотів йому запропонувати і наводжу коротенький витяг з мого щоденника. „Розкажи мені що-небудь про вашу релігію: у вас є віра? — запитав я, і всі глядачі, що були поруч, почали посміхатися.“

„Палкого“: „Ми не віримо ні в віщо, ми більш усього боїмося Нуліюк“.

Тяжко було дістати певну відповідь.

Нуліюк — маленька дівчинка

По ВСЬОМУ побережжю північної Америки розташувалось типічне плем'я — ескімоси, або як вони себе називають просто: люд.

Головним джерелом існування ескімосів являється море.

Рослинність там дуже бідна. За винятком моху, різних корнів та ягід — більш ніщо не росте. І ці рослинні продукти є тільки приправою до їхньої головної страви — м'яса.

Улюблене м'ясо — оленя.

На мєрі вони полюють на тюленів, моржів і в великій кількості ловлять рибу, різного роду.

Тюлень задовольняє всім потребам ескімоса. Так, ескімос, oprіч того, що вживає м'ясо його на харч — ще шие одіж із шкури, жиром світить, а кістки йдуть на різні вироби.

Одіж, як у чоловіків, так і в жінок майже та сама: широкі міхові штани, що входять у чоботи і міцно зав'язуються внизу, щоб вода не проходила.

Сорочка теж міхова, з башликом. А инколи в женщин штани і сорочка — це одно ціле.

Дітей матері носять не на руках, а для того є спеціальні мішки за плечима...

Ескімоси дуже даровите плем'я. Їхня культура по зрівненню з тими умовами суворого життя, можна сказати удосконалена:

Вони гарно малюють і вирізують на кістках. Їхня різьба далеко розповсюджена серед первісних народів і виявляє велику силу в мистецтві.

Вони люблять казки, співи, танки, не дивлячись на ті тяжкі умови їх існування і сіре оточення.

Подорож Амундсена з Гренландії до Аляски

Незадовго до від'їзду я розмовляв зі старшим рода Ікінліком, чи „Палким“. Під час розмови нас оточила величезна юрба цікавих. Не легко мені було в'яснити „Пал-

кому“ значіння газети. Йому здавалося чудом, що країна білої людини така велика та велика, через це неможливо в усякий час дня піти до сусіднього намету і взяти новини, що вас цікавлять. „Палкий“ здивувався:

— Після твоїх оповідань у мене утворилось таке вражіння що ви, мабуть, у цій країні так самісінько глитаєте ці говорючі олені (він хотів сказати літери), як ми м'ясо північних оленів.

Я вже заздалегідь склав собі запитання, що їх хотів йому запропонувати і наводжу короткий витяг з мого щоденника. „Розкажі мені що-небудь про вашу релігію: у вас є віра? — запитав я, і всі глядачі, що сиділи

навколо нас, відповідали мені хором, так, що я насилу міг розібратися. „Палкого“: „Ми не віримо ні в віщо, ми більш усього боїмося Нуліюк“.

„Хто ж ця Нуліюк“?

Тяжко було дістати певну відповідь.

„Палкий“ ледве перекикував натовп. „Нуліюк — маленька дівчинка, і через те, що ніхто не хотів про неї піклуватися, її просто взяли і кинули з човна в море“.

Збожеволівши від горя, вона сплила на поверхню, але не могла ухватитися за човен рукою, але відрубали пальці, і не було більше надії, щоб ухватитися за човен, вона пішла на дно і оселилася там. У водному думав, що вона обернулася в морську звірюку. Того часу вона плаєється всім людям, бо має владу над ними, серед яких ми живемо. Тим-то ми боїмося і їй ми боїмося“.

— „Чого ви боїтеся“?

— „Ми боїмося повертати померлих людей“, — відповідав „Палкий“.

— „Хіба люди обертаються в духів коли помирають“?

— „Ні, тільки ті, що не слухаються повітів, бо душа залишає їхнє тіло“.

— „Коли душа залишає тіло“?

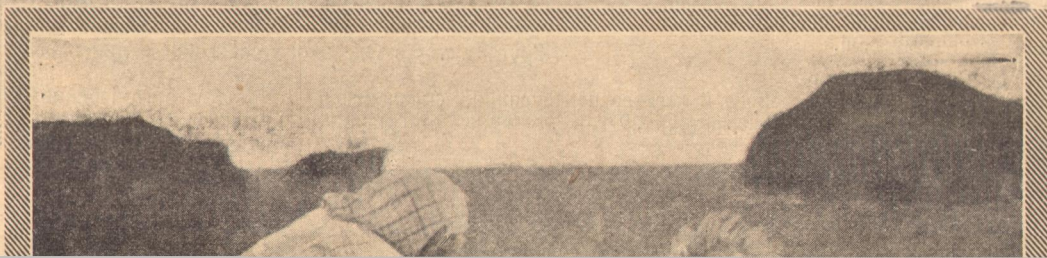
„Палкий“ показав головою і усміхнувся.

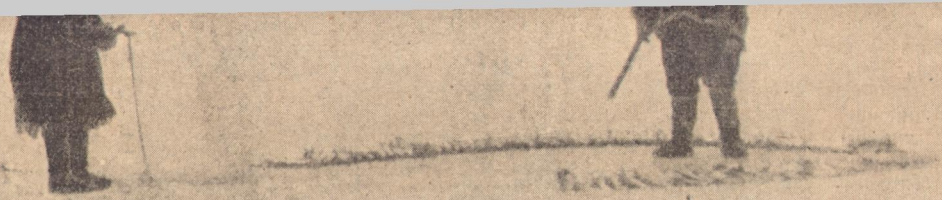

Потрошать оленя біля Номи (Аляска)

Рибалки наваги цілими днями простоюють біля прорубу, чекаючи на здобич.

У північній Алясці що-року потрошать багато ведмедів, сало яких дуже ціниться.

...наваги цілими днями простоюють біля прорубу, чекаючи на здобич.

...Він не міг зрозуміти, як у людини може бути стільки цікавості.

...„Душа залишає тіло жінок через три дні після їхньої смерті“, сказав він мені, — „тіло ж чоловіків—через чотири

дні“.

...„Щий світ наповнено духами, деякі з них малі, як бджоли і комарі, інші великі, як скелі і викликають у нас жах“.

...„Що ви робите, коли люди умирають“?

...„Коли людина близька до смерті, усі в її оселі викидаються геть і всі повторюють: „ось він умирає, ось він умирає“. Коли умирає близька людина—чоловік, то три дні треба сидіти дома. Якщо ж жінка, то 4 дні. У ці дні не можна працювати, не можна зчищувати з рами, не можна умиватися і зачісуватися, не можна ськати вошей. І коли заповіти смерті скінчилися, небіжчика лишають лежати в будинкові, або наметі і переходять до нової оселі, щоб нічого не пристало від старого“.

...„Куди йде душа після того, як вона лишає тіло“?

...„Морщка на лобі „Палкого“ дуже загострилася. Ніколи ще йому не було так смішно.

...„Коли люди вмирають“,—говорив він повільно своїм глибоким голосом, — „они переселяються у царство неба і місяця та продовжують своє життя на цих вічних полях. Їх вікна можна бачити з землі, це—зірки, але ми знаємо про мертвих дуже мало. Ми не думаємо, що люди зустрічаються зі смертю“.

...„Що ви розумієте під словом „душа“?

...„Палкий“ голосно розреготався і дуже здивувався, що навіть і цього не знає.

...„Щось таке не зрима, що робить тебе людиною, відповів він дуже тихо“.

— А ти знаєш що небудь про життя після смерті?

— Нічого іншого, крім того, що люди після смерті лишаються тим самим, чим були за життя. Старі не робляться молодчими, молоді не старіють, а діти не стають дорослими.

Тут розмова припинилася, бо всіх покликали обідати.

Коли пізно у вечорі від'їждав відцїля, я знав, що ніколи не забуду цього народу, і коли в санях, запряжених собаками, їхав далі у вухах у мене звучала ескимоська пісня: „Я здаю ранок, пізнього літа ранок, коли я побачив схід сонця над хвилями. Вздовж морського берега північні олені з блискучими шкурами п'ють свіжу воду, а пустотливі оленята бавляться коло них“. Моє серце билосся в унісон цій великій, дикій, ваблячій країні і лососями, що плавають проти течії.

Одеський роб-сель-театр імени В. Блакитного

В періодичній пресі декілька разів вже проскакували інформаційні відомості про праю Одеського пересувного роб-сель-театру ім. В. Блакитного, велика культурна робота якого знаходить зараз відгук серед широких мас селянства та робітництва Одеської округи. Організація цього театру — це чи не перша на Україні серйозна спроба шляхом культурного єднання робітників міст — укріплити на ділі змичку міста з селом.

На протязі всього 2-х місяців праці цього театру на районах Одещини — наслідки цієї праці вже зараз можна назвати величезними. Театр проводить не тільки театральні вистави, — він являється живим інструктором театральної, хорової, та іншої культурної справи на селі, він організує розмови на сучасні теми, улаштовує „живу газету“, студіює новий побут села, записує народні пісні, то-що.

Селянство зрозуміло велику вагу для себе такої організації і з великим ентузіазмом приймає „свій театр“, своїх працівників, — робота яких йому не тільки близька, але й корисна. Безчисленні привітання, одзиви, адреси, що їх за короткий час театр має в своєму активі, врешті червоний прапор, піднесений театрові Тарасо-Шевченківським районом, не тільки свідчать про те, що селянство як слід оцінює працю своєї культурної організації, але й показує всім, яка велика потреба в подібних організаціях у нашому селі.

Репертуар театру не громоздкий, пристосований до скорого й легкого пересування, складається із п'єс: „Овеча криниця“, „Гайдамаки“, „97“, „Комуна в степах“, „Сорочинський ярмарок“.

За 1 місяць роботи театр пропускає більш десяти тисяч глядачів, чому головну увагу театр звертає на незаможника та батрака, більшість яких, за їх бідністю, дає теж змогу попасти в театр безплатно.

Група акторів Одеського робітничо-селянського театру ім. тов. В. Блакитного

Театр організовано Одеською політосвітою при енергійній участі дуючого Політосвітою тов. Клочка. Художньою роботою театру керує артист тов. Предславич.

Петро Сид

На другий день „свободи“

і з великим ентузіазмом приймає „свій театр“, своїх працівників,—робота яких йому не тільки близька, але й корисна. Безчисленні привітання, одзиви, адреси, що їх за короткий час театр має в своєму активі, врешті червоний прапор, піднесений театрові Тарасо-Шевченківським районом, не тільки свідчать про те, що селянство як слід оцінює працю своєї культурної організації, але й показує всім, яка велика потреба в подібних організаціях у нашому селі.

Репертуар театру не громоздкий, пристосований до скорого й легкого пересування, складається із п'єс: „Овеча криниця“, „Гайдамаки“, „97“, „Комуна в степах“, „Сорочинський ярмарок“.

Група акторів Одеського робітничо-селянського театру ім. тов. В. Блакитного

Театр організовано Одеською політосвітою при енергійній участі дуочого Політосвітою тов. Ключка. Художньо роботою театру артист тов. Предславич.

Петро С.

На другий день „свободи“

(До двадцятиріччя з дня розстрілу лейтенанта Шмідта).

18 жовтня 1905-го року.

Севастопольські робітники і матроси тисячним натовпом рушили до тюрми визволяти політичних в'язнів. Їх, беззбройних, зустріли бойовими пострілами. Кривавий підсумок — 6 забитих перед брамою тюрми, шість перших жертв царської „волі“.

Сумно було в Севастополі 20-го жовтня, в жалібні тони прибрало місто в той день.

Майдан біля міської лікарні залито народом. Суцільною масою, сумні звуки флотського оркестру, рушила процесія. Порядок підтримує варта з робітників і матросів.

Худ. Паргамонов. «На севастопольському кладовищі 20 жовтня 1905 р.»

На старому севастопольському кладовищі серед сумних кипарисів, вирито свіжі могили. Похоронний кортеж зупиняється.

Починаються промови.

Сталевим голосом, серед мертвої тиші, виголошує Шмідт свою промову — приносить присягу.

Біля труни слід творити одні молитви, хай уподобляться молитві слова любові, святої присяги, що я її хочу принести разом з вами.

.. Ми повинні заспокоїти збентежені душі померлих.

Присягаємось їм в тому, що ми ніколи не уступимо нікому жодної п'яді завойованих нами людських прав. Присягаємось.

Присягаємось їм в тому, що всю роботу, всю душу, саме життя ми положимо на досягнення нашої волі. Присягаємось.

Присягаємось їм в тому, що свою відроджену громадську роботу ми всю віддамо для щастя і благополуччя всього робочого неможливого люду. Присягаємось.

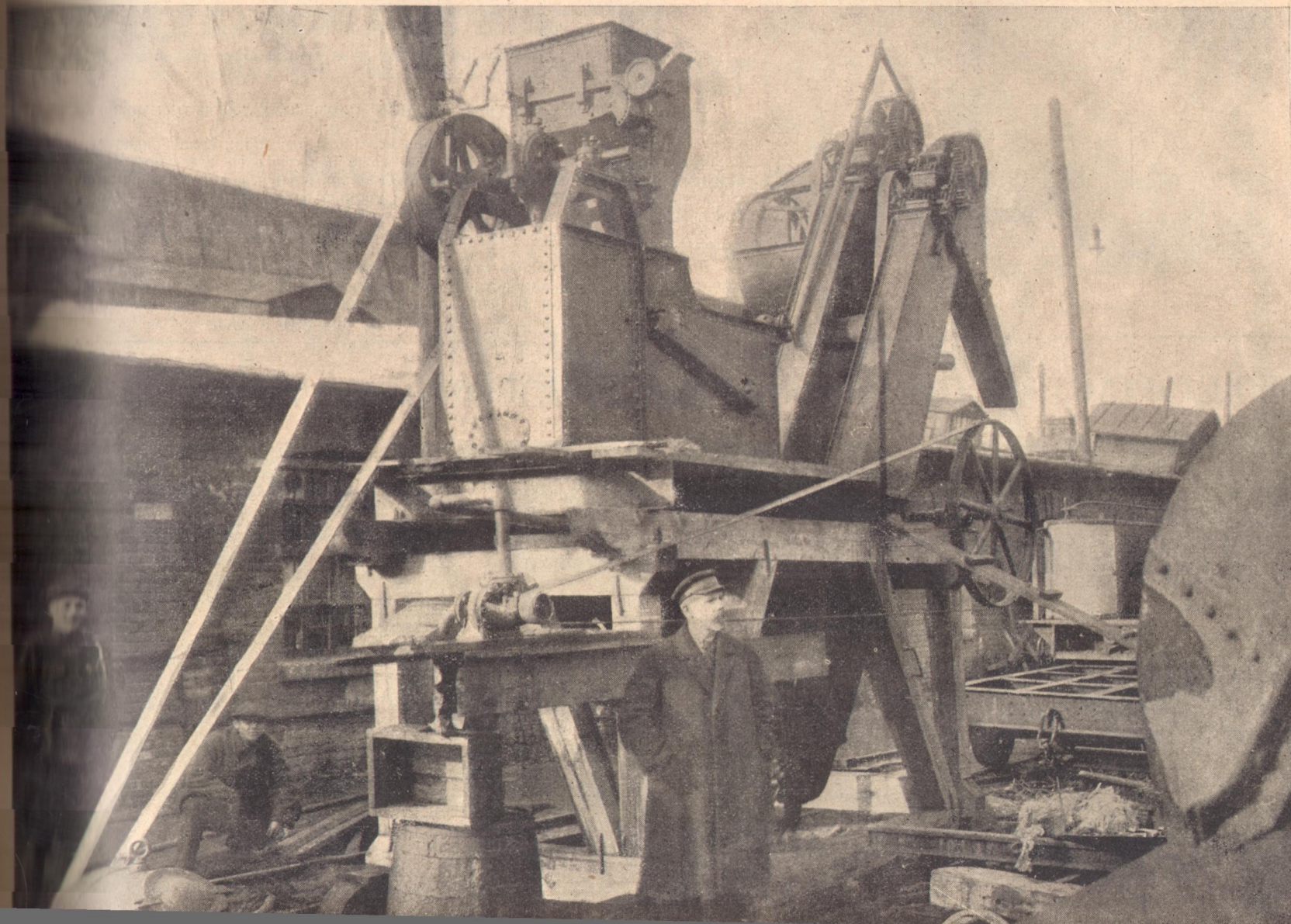
Присягаємось їм в тому, що між нами не буде ні єврея, ні вірменина, ні поляка, а ми всі віднині будемо рівні, вільні брати великої вільної Росії...

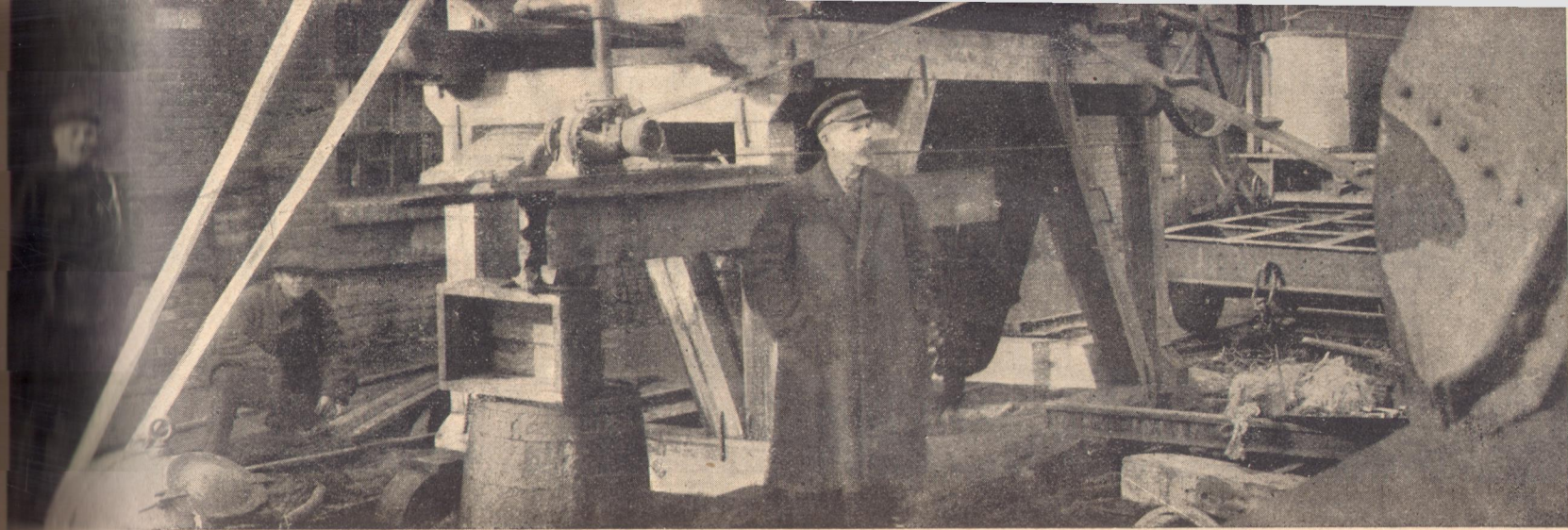
Вражіння було надзвичайно сильне. 10-тисячний натовп після кожної присяги кричав „присягаємось“. Було чути ридання.

На другий день, 21-го жовтня, в день пам'яті лейтенанта Шмідта було з наказу коменданта фортеці адмірала Чухніна заарештовано і одвезено на панцерник „Троїцький“ священика.

М. Ц—ч.

НОВИНИ НАУКИ ТА ТЕХНІКИ

Тов. К. П. Харченко біля винайденої ним машини.

Велике досягнення техніки в галузі поліпшення якості вугілля

Інженер-конструктор К. П. Харченко винайшов породовидільний прилад для промивання антрациту.

Цей винахід є найціннішою вкладкою в справі збагачення вугілля і встановлює новий метод мокрого механічного збагачення вугілля взагалі. Це є закінченим досягненням збагачення антрацитового вугілля.

Конструйовану за завданням машину для промивання антрациту встановлено на шахті № 10 Сніжнянського Рудоуправління (Донбас) і пущено в експлуатацію. Цей прилад робить виділення породи з антрациту завдовжки від 12 мм до 25 міліметрів, одержуваного безпосередньо з сортировального графіту. Виділення породи з антрациту зазначеної величини це **на даний момент часу**, взагалі ж, виділення породи може бути яких завгодно розмірів.

Працюючи на принципі, заснованому на різниці форми і удільної ваги частин антрациту і породи, машина зменшує попільність з 19% до 5% і встановлює такі основні відмінні її властивості:

1. Короткий процес виділення, що закінчується на довжині 0,6% породи.
2. Відсутність проміжних продуктів.
3. Велика продуктивність приладу біля 400 пудів на годину, в порівнянні з робочою площею приладу, рівною 0,42 кв. метра.
4. Витрачається води на прилад не більше як 150 відер на годину.
5. Циркуляція води та виловлювання жухелиці відбувається в самому приладі.

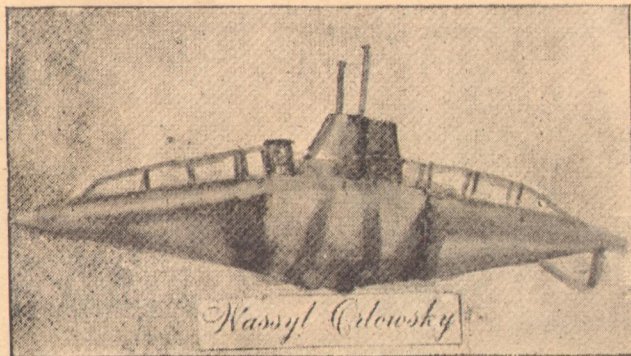
Зазначені вище відмінні особливості утворюють самі собою конструкцію і всю зв'язану з нею установку дуже невеличких розмірів, цілком придатну до нинішніх сортировочних установок без особливих для цього розширень останніх, і це робить зазначені установки цілком доступними по ціні для нашої, порівнююче дрібної, вугляної промисловості.

Враховуючи позитивні наслідки робіт першої машини для промивання антрациту встановлюється можливість виділення породи зазначеним способом, не говорячи вже про дрібніші сорти антрациту, з сорту кращого і ціннішого, так званого генераторного сорту, завбільшки від 25 міліметрів до 500 міліметрів, в останній час він називається експортним сортом. Не на всіх копальнях удається дістати його із звичайного вугілля, здебільшого його дістають через дробління плитного сорту, винищуючи, таким чином, досить цінний сорт антрациту.

Враховуючи вище-зазначене стане зрозумілим, яку величезну вагу має для Союзу цей винахід, що здатний, крім всього іншого, дати експортні якості генераторному сортові, що дістається з звичайного антрациту, допомагаючи тим завоюванню зовнішнього вугляного ринку — постачаючи його дешевим, красивим на вигляд товаром.

До перелічених і без того чималих можливостей поліпшення якості твердого горючого матеріалу за допомогою цього винаходу, треба ще додати, що цей винахід є незамінним в разі виділення лупця з коксового вугілля.

А. Компанієць.

Субмарина інж. В. Орловського.

СУБМАРИНА НОВОГО ТИПУ

В Америці інженером В. Орловським винайдено новий тип підводного човна. Ось що пише про це винаходець.

„Нововинайдена субмарина (підводний човен) має зробити цілковитий переворот у мореплаванні. Вона стане у великій пригоді науці й торгівлі, так само змінить і характер майбутніх війн“.

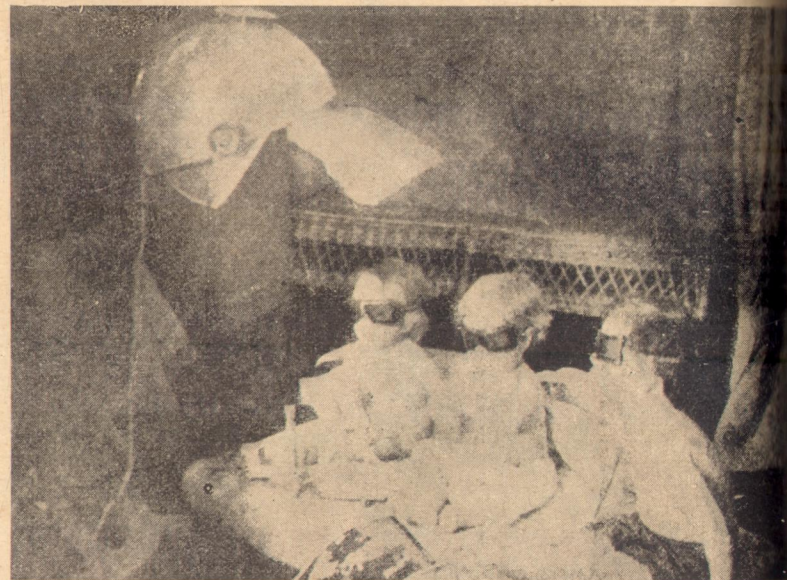
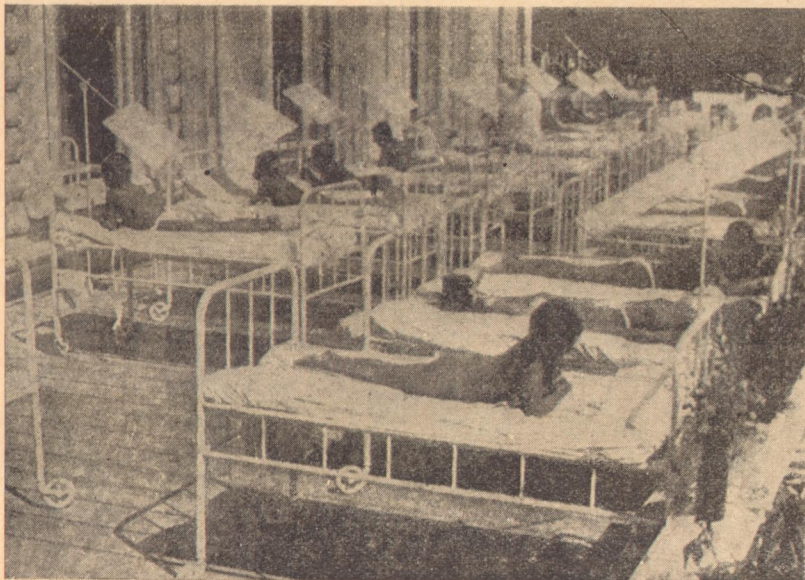
Винахідник назвав свій винахід „живою субмариною“, бо ця субмарина не залежатиме від приміхів моря, тиснення води й т. и.

„Нова субмарина матиме значіння не тільки для війни, вона придасться й для торговельних зносин. А тому, що вона може підняти ваги вдесятеро більше, ніж важить сама, можна буде, маючи такі субмарини, повиягати з дна моря пароплави, що лежать там, потоплені давно. Нова субмарина поринатиме на таку глибину, про яку досі й не мріяно.“

Користуючися новою субмариною, можна буде вивчити флору й фауну морську до самого дна моря.

Досі, коли з субмариною ставалося нещастя, псувалася якась частина її, вийти живим з неї було майже неможливо. Хто був на субмарині, ставав навіки „власністю моря“. На новій субмарині цього боятися нічого, вона збудована так, що, в разі нещастя, люде—у водолазній одежі—можуть виринути з води.

ЦІЛЮЩІ ВЛАСТИВОСТІ УЛЬТРА-ФІОЛЕТОВОГО СОНЯЧНОГО ПРОМІНІ

Лікарня для дітей-рахітиків, що лікуються сонячним та ультра-фіолетовим промінням за методом д-ра Стенбока.

Лікарня для дітей-рахітиків, що лікуються сонячним та ультра-фіолетовим промінням за методом д-ра Стенбока.

Недавно д-ри Нью-Йоркського Університету Хесс і Стенбок зробили дуже цінний винахід.

Вони знайшли, на основі своїх дослідів та спостережень, що ультра-фіолетове сонячне проміння вилікує рахіт або, так звану, золотуху.

Ця хвороба поширена скрізь, крім тропічних країн, де рахітиків не буває.

Рахітизм буває через те, що в нашій їжі бракує кальція і фосфору, потрібних для кісток.

Але є ще інша причина цієї хвороби, а саме: нездатність тіла використовувати як слід кальцій та фосфор з їжі.

І от ультрафіолетове сонячне проміння помагає організмові рахітика засвоювати з їжі все, що потрібне для зміцнення кісток.

Вчені гадають, що ультрафіолетове проміння впливає не просто на тіло рахітика, а збуджує до діяльності де-які річовини в животній і рослинній ткани.

Ці річовини, що їх потім розносить по всьому тілові кров, і дають силу боротися з хворобою.

Крім того, з дослідів Стенбока та Хесса виявилось, що де-які продукти—рослинне і молочне масло, яйця—під впливом ультрафіолетового проміння теж здобувають цілющу силу проти рахітизму, так наче б на хворого безпосередньо впливали ультра-фіолетовим промінням.

Між іншим, масло, старанно закубрене, зберігає свою цілющу властивість протягом багатьох місяців.

Вияснено також, що риб'ячий жир через те й корисний рахітикам, що тріска їсть організми, які живляться морськими водорослями.

Ці ж водорослі увесь час перебувають під впливом ультра-фіолетового сонячного проміння.

Але в наших північних країнах сонячне проміння падає під білим кутом, ніж у тропічних країнах, через те у повітрі пропадає значна частина ультрафіолетового проміння.

Курява і дим в містах ослаблюють вплив сонячного проміння, а скло у вікнах зовсім не пропускає його.

Ось чому рахітизм особливо поширений в великих центрах, де діти мало бувають на світі, на сонці.

Д-р Хесс дав наочні докази чудесного впливу сонячного проміння саме о півдні на хворих дітей, що убиває в їхніх організмах бактерії.

Що ж до ультрафіолетового проміння штучного світла, то воно безумовно має більшу цілющу силу, ніж сонячне проміння, навіть у чистому приміщенні.

Діти рахітики, що їх д-р Стенбок лікував ультрафіолетовим промінням кварцових ламп, починали хутко поправлятися і—через де-який час лікування—зовсім одужували.

Кажучи про свої досліді, д-р Стенбок зазначає: „Без ультрафіолетового проміння немає кісток“.

Значить, треба скрізь поширювати новий метод лікування рахітизму, треба, щоб рахітикам давали продукти, які де-який час побудувалися під впливом ультрафіолетового проміння.

А найголовніше—треба, щоб рахітичні діти, що по великих містах живуть без чистого повітря і сонячного світла, могли б лікуватися ультрафіолетовим промінням кварцових ламп.

Рахітичні й здорові курчата.

ВУФКУ

ВУФКУ

**ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ФОТО-КІНО
УПРАВЛІННЯ В НАЙБЛИЖЧИЙ
ЧАС ВИПУСКАЄ ВЕЛИКИЙ
ХУДОЖНІЙ ФІЛЬМ**

А Л І М

(БАТАЖОК КРИМСЬКИХ ПАРТИЗАНІВ)

АЛІМ

(БАТАЖОК КРИМСЬКИХ ПАРТИЗАНІВ)

З ЖИТТЯ КРИМСЬКИХ ТАТАР, ЇХ
БОРОТЬБИ ПРОТИ ПАНСЬКОГО ГНІТУ

Сценарій—ІМЧІ-ОМЕРА

Режисер—ТАСИК

Оператор—ЛЕМКЕ

ВСЕ

БАЧУ,

ВСЕ

ЗНАЮ

БО

БД

Всесвіт

ЧИТАЮ

ЗАКОРДОННИЙ ФІЛЬМ

Рясний кіно-врожай Голівуда, цього весвітнього кіно-осередку, задовольняє мільйони глядачів усіх націй і різних переконань. Що-року тисячі достоту схожих одна на одну картин ширяться на світовому ринку. Тут ми містимо кілька моментів так би мовити стандартизованих складових елементів, що цілком характеризують суть закордонної кінематографії. Ось вони: чуло-вугла сантиментальність, міщанська трактовка, сексуальні

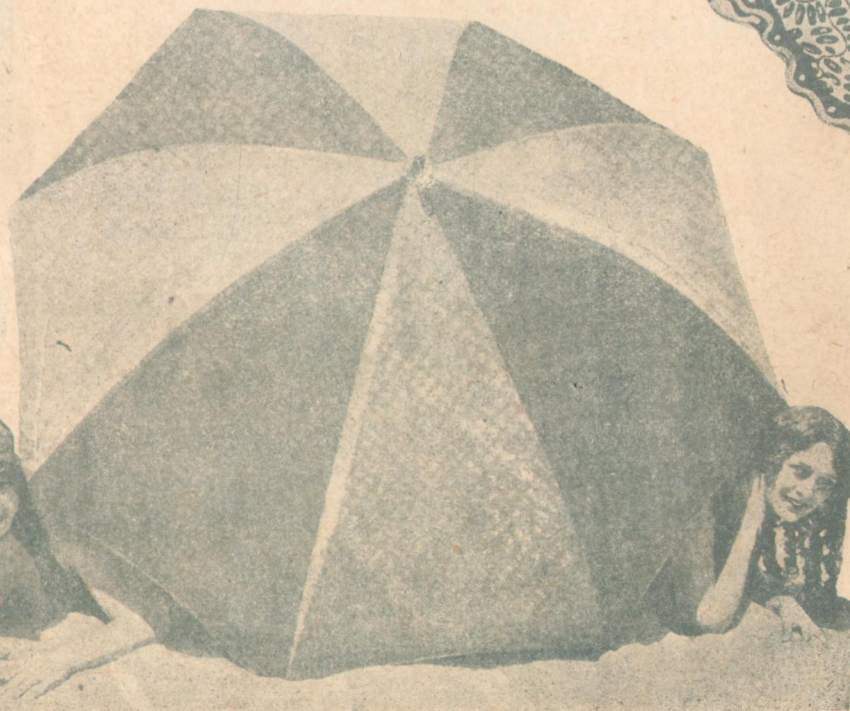

відносини і майстерно-любо, майже наївно змальована порнографія, неодмінний ковбой, ціла низка всяких тварин, та інші дрібниці міщанського побуту аж до самого Ісуса Христа. Всі ці теми давно відомі, нема вже репертуару цікавих сюжетів. Прикриті розкішно постановкою, красивим кадром, теплою порнографією

Відносини і майстерно-любо, майже наївно змальована порнографія, неодмінний ковбой, ціла низка всяких тварин, та інші дрібниці міщанського побуту аж до самого Ісуса Христа. Всі ці теми давно відомі, нема вже репертуару цікавих сюжетів. Прикриті розкішною постановкою, красивим кадром, тепер повторюються ті самі варіанти. А глядач дарма, що вередливий і звик до сюжетів з щасливим кінцем та добродійними героями, вимагає ситої, смачної поживи. Чудова технічна серія, сентиментальні гарніри, настоянка з поцілунків і усмішок п'янять його не на довго.

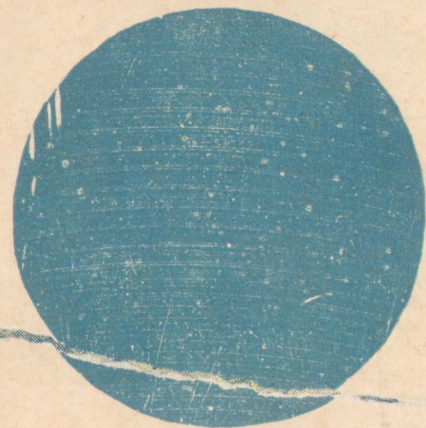

В
У
Ф
К
У

Всеукраїнське Фото-Кіно-Управління

НАЙБЛИЖЧИЙ ВИПУСК
ЯЛТИНСЬКОЇ КІНО-ФАБРИКИ

ГЕРОЙ М
А
Т

КОМЕДІЙНИЙ ФІЛЬМ

Сценарій **Константинівського** й **О. Золіна**
Ставить картину режисер **Константинівський**
Він же в головній ролі „героя“ **Храпкіна**

А
Т
Ч
У